

Alle visschen in troebel water, waaraan vele kerke-lijke visschers zich schuldig maken, is hem daarbij vreemd.

Het getuigenis des Geestes.

„De Waarheidsvriend" (Geref. Bond in de Herv. Kerk) zegt:

Nu moet ge niet gelooven, dat de Vrijzinnige Hervormden zoo maar zonder meer zeggen: wij weten het en wij zullen het voor 't zeggen moeten hebben. Neen! men heeft ook hier weer een wijze van voorstelling en een gebruik van woorden en een noemen van waarheden, dat zeer sterk gelijkt op de oude Gereformeerde waarheid, ook in onze Belijdenis omschreven, n.l. het getuigenis des Heiligen Geestes in onze harten.

Wanneer we art. 5 van onze Nederlandsche Geloofsbelijdenis opslaan, dan lezen we daar (let er op, dat het in artikel 3 gaat om „het geschreven Woord Gods", en in art. 4 over „de Kanonieke of gezaghebbende boeken der Heilige Schrift", waarop dan art. 5 volgt, met het opschrift: „Waarvan de Heilige Schrift haar aanzien en autoriteit heeft"): „Alle deze boeken alleen ontvangen wij voor heilig en canoniek, om ons geloof daaraan te reguleeren, daarop te gronden en daarmede te bevestigen. En wij gelooven, zonder eenige twijfeling, al wat daarin begrepen is; en dat niet zoozeer, omdat ze de Kerk aanneemt en voor zoodanige houdt; maar inzonderheid, omdat ons de Heilige Geest getuigenis geeft in onze harten, dat zij van God zijn en dewijl zij ook het bewijs van dien bij zichzelf hebben", enz.

Daar hebben we dus de kwestie van het Testimonium Spiritus Sancti oftewel Het Getuigenis des Heiligen Geestes.

Met die woorden, met die omschrijving, met die confessioneele en Schriftuurlijke waarheid komen de Vrijzinnige Hervormden nu aandragen en zeggen: wat wij gelooven en belijden en wat wij in de Kerk willen geloofd en beleden zien, hebben wij, Vrijzinnigen, door het getuigenis des Geestes. De Geest leert ons dat en leert ons zoo en daaraan willen wij ons houden en daarbij moet ieder dan zwijgen, want: de Geest onderwijst ons zoo!

Men voelt, dat dit een gewichtig argument is. Want wie zou geen eerbied hebben voor het getuigenis des Geestes? Het getuigenis des Geestes is immers heilig en goddelijk en goed en overtreft alles. De Geest is immers meer dan de mensch, meer ook dan de Kerk. De Geest gaat boven alles!...

Nu heeft de Kerkgeschiedenis vele voorbeelden van menschen, die zeggen: wat wij gelooven en belijden en voorstaan en propageeren, hebben wij van en door den Geest!

Even later:

Die van den Geest spreekt, moet beproefd worden, gekeurd en onderzocht, of hij ook den Heiligen Geest Gods heeft. Elke „geest" is niet uit God! Heeft de Heiland Zelf niet gezegd: vertrouwt en geloof niet elken geest? En heeft de Apostel niet gezegd: beproeft de geesten of ze uit God zijn?

De Vrijzinnige Hervormden, die nu — gelijk vroeger — ook zeggen, dat wat zij gelooven en belijden, zij dat gelooven en belijden door het getuigenis des Geestes — vallen ook onder dat oordeel: „vertrouwt en geloof niet, want de Geest, die hen leert en leidt is niet uit God!"

Hoe we dat weten?

Omdat de Heilige Geest, Die ons de Heilige Schrift gegeven heeft, kennende de diepten Gods, ons in de ware, echte, heilige kennis der Schriften leidt en ons doet gelooven en belijden alles wat God ons in Zijn Woord heeft geopenbaard, opdat we kennen Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft; de Christus der Schriften; Christus, waarachtig en rechtvaardig mensch en tegelijk waarachtig God, door Wiens bloed de vergeving onzer zonden is, door het geloof.

Barth en Indië.

Het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur" schrijft (het artikel is ondertekend: M. C. Bronsveld, Padang):

Van 28 Juni tot 3 Juli zijn alle predikanten van de Indische kerk in Batavia te zamen geweest. Dit was de eerste keer, dat zulk een vergadering plaats vond. En laat mij er maar dadelijk aan toe voegen: zij is volkomen geslaagd.

Geslaagd in de eerste plaats, omdat het Kerkbestuur uit Holland had laten uitkomen ds Miskotte, om de predikanten in te doen leiden in enkele dingen van de dialectische theologie. Ik zeg het met opzet zoo voorzichtig mogelijk, omdat in de drie lezingen, die ds Miskotte gaf, niet veel meer dan enkele dingen konden worden aangeduid. Maar dat Barth in deze inleidingen, die elk drie uur duurden, tot zijn recht kwam, behoeft niemand te betwijfelen, die ds Miskotte kent.

Het is echter voor Indië niet zoo eenvoudig met Barth klaar te komen voor de praktijk van het leven. Iedere predikant hier doet een stuk zendingswerk, ook al vindt hij zijn arbeid enkel onder Europeanen. De groote meerderheid van het kerkgaand publiek leeft van huis uit niet uit een christelijke adat. Men kan in z'n preek niet eenvoudig genoeg zijn, als men allen wil bereiken. De groote kunst is juist, om allen te grijpen in de verkondiging van het evangelie. Want zooveel leven uit een andere wereld dan die, waarin de Hollander gewend is adem te halen. Zooals de echte zendeling rekening moet houden met den achtergrond van de wereld, waarin zijn menschen geworteld zijn, zoo moet de predikant in Indië dit ook doen met zijn Gemeente.

Ieder kan begrijpen, dat de theologie van Barth niet zoo maar kan worden doorgegeven aan de Indische menschen en dat het nog niet zoo eenvoudig is om de gedachtenwereld, waarin men wordt binnengeleid, soms in een soort van verbijstering, over te brengen naar de Gemeente, waarin men zijn taak vindt. Dit bleek maar al te duidelijk uit de vragen, die werden

gesteld en de opmerkingen, die werden gemaakt. Moet men het Woord Gods brengen zonder meer in al zijn absoluteitheid of dient men af te dalen tot de wereld der betrekkelijke dingen, waarin wij hier nu eenmaal leven? Adriani heeft deze kwestie ook diep gevoeld, toen hij pas met zijn werk begon en de eerste jaren van zijn dienen heeft hij meer geleerd van zijn omgeving dan deze met zijn schatten verrijkt.

Even verder:

Op deze conferentie voelden we allen dit als een probleem: hoe kunnen we Barthiaan zijn in Indië? Want dat zijn theologie toch iets bijzonders te zeggen heeft aan ons allen, werd wel heel duidelijk beseft. Niemand kon tot de orde van den dag overgaan zonder meer. Niemand kon kennis nemen van wat ds Miskotte ons bracht, zonder onder zijn invloed te komen. Maar wat doen we nu met dit alles in de Gemeente? Hoe kan dit doorwerken?

Deze vraag werd gedaan: mogen we al blij zijn, wanneer we de menschen in Indië christelijk leeren denken en voelen? Moeten we hier een klankbodend zien te krijgen, waardoor de woorden der Schrift verstaanbaar worden voor onze menschen? Deze vraag lijkt in Holland misschien vreemd, maar hier is zij volkomen op haar plaats. Staan we met deze vraag echter ook niet meteen ver af van de absoluteitheid van de theologie van Barth? Als we zoo de waarde van het betrekkelijke naar voren brengen, hoe kunnen we dan absolute zuiverheid van het Woord het één en het al achten?

Het merkwaardige is hier, dat men meent, dat de „theologie" van Barth „absoluut" is. Zij maakt juist alles los. Niet allen, die ter conferentie aanwezig waren, schijnen dadelijk die „absoluutheid" te hebben kunnen gelooven:

Zonder dat ds Miskotte dit wil of vermoedt, tracht hij anderen zijn overtuiging op te leggen. Hij spreekt over de dingen op een wijze, die geen andere meening toelaat. Dat is natuurlijk zijn kracht door eigen inzicht en overtuiging. Maar dat roept ook wel verzet wakker omdat niemand zich gemakkelijk gewonnen geeft en van opinie verandert. En wie met Barth ernst begint te maken, weet nooit waar hij uitkomt. Dat gevoel van beklemming was in bedoelde conferentie ook merkbaar. Het was niet alleen de praktijk, die vragend tusschenbeide trachtte te komen, maar ook de onwil om een ander te worden in denken en aanvoelen.

Predikant en „Groep".

In het „Algemeen Weekblad" schrijft W. J. Oehler:

Predikanten valt het zwaarder dan anderen, den weg van de Groep te gaan. Dat is niet slechts in Holland het geval. Wij hebben dat ook in Zwitserland opgemerkt. Niet zonder reden noemde Frank Buchman ter gelegenheid van de houseparty van 1932 in Ermatingen, waardoor de Groep in Zwitserland grondvest werd, de talrijke aanwezige predikanten „de groep der zondaars". Niet alsof de anderen geen zondaars geweest zouden zijn. Maar wij hadden behalve de andere ook nog onze speciale predikanten-zonden. Daarom gaat ook alles, wat Jezus tot de schriftgeleerden en pharizeers zegt, ons nog eens in het bijzonder aan.

Dat wij het moeilijk hebben in de Groep, is allereerst een gevolg daarvan, dat wij door de anderen, degenen die uit de „wereld" komen, dikwijls niet „au sérieux" worden genomen. Men komt ons van dezen kant met wantrouwen tegemoet. Daaraan zijn wij zelf schuldig, evenals onze voorgangers.

Daarbij komt, dat wij moeite hebben, den stijl der Groep aan te nemen en wel omdat wij zelf al onzen eigen-pastoralen-stijl hebben. Het valt ons moeilijker dan anderen, niet te „preken", d.w.z. niet leerend, maar persoonlijk, concreet en verlost te spreken.

Ik herinner mij goed, hoe het in den eersten tijd bij ons in Zwitserland, wanneer een predikant sprak, meestal onpersoonlijk, leerend en vervelend was. Intusschen hebben wij dat in Zwitserland geleerd en ik kon er mij van overtuigen, dat de predikanten, die ik in de Hollandsche Groep heb leeren kennen, het ook uitnemend geleerd hadden.

„Verlost" spreken; — als dat wordt gescheiden van „den Verlosser preken", is het met dat „verlost" zijn van het spreken gedaan.

En dat „de groep" als zoodanig den Verlosser niet preekt, dat is uit haar eigen papieren duidelijk bewezen.

K. S.

„William Tyndale", door Ds D. E. Boeke.

Dit boekje van 40 blz. is het tweede nummer van den 42sten jaargang van „Lichtstralen op den akker der wereld". Velen zullen niet weten wie Tyndale was; de ondertitel licht den lezer reeds dadelijk in: „De vader der Engelsche bijbelvertaling". De Boeke geeft een kort maar duidelijk overzicht van het leven van dezen tijdgenoot van Luther, die een van de hervormers van Engeland kan worden genoemd. Het is wonderbaarlijk wat deze man in zijn vertaling van den bijbel tot stand heeft gebracht. Het oude testament heeft hij niet kunnen voltooien. Een verrader, die zich als zijn vriend voordeed, leverde hem in handen van zijn vijanden over. Hij stierf op den brandstapel in de nabijheid van Antwerpen.

Wij bevelen dit nummer van de „Lichtstralen" hartelijk aan; een abonnement per jaargang, met een omvang van omstreeks 200 blz. kost slechts f 1,65. Men neme een abonnement, en men zal er geen spijt van hebben.

Het is een uitgave vanwege den Zendingstudieraad.

J. D. W.

„De Macedoniër".

Gaarne vestigen wij ook nu weer de aandacht op ons Zendingstijdschrift. De redactie is in bevoegde handen. In de laatste nummers schrijft Dr v. d. Linden over zendeling Wilhelm Terecht zegt hij dat men, om Wilhelms werk juist te kunnen beoordeelen, rekening moet houden met de bijna bovenmenselijke taak, die hij op zich genomen had. En alzoo spaart hij de critiek niet. Zeer belangrijk is ook het schrijven van Ds Bergema: Een standaardwerk voltooid; het lezen van dit artikel is niet gemakkelijk, maar loont de moeite. Het is echt wetenschappelijk werk. Dr J. H. Bavinck beantwoordt de vraag: Wat kan het Christelijk onderwijs aan de bevolking in Indië brengen, een lezing, gehouden op het eerste Chr. Ned. Indisch Onderwijzerscongres; het wordt nog voortgezet. Wij noemden slechts enkele artikelen uit de laatste afleveringen, waaruit blijkt hoe belangrijk de inhoud van dit tijdschrift is. Uitgever is de N.V. Gebr. Zomer en Keuning te Wageningen.

J. D. W.

„Onze Zending."

„Onze Zending" is een maandblad voor de Geref. jeugd, een uitgave van Gebr. Zomer en Keuning te Wageningen. Wij vestigen reeds meermalen de aandacht op dit blad. Op glansrijk papier gedrukt met mooie foto's tusschen den tekst, die voor onze jeugd zeer geschikt is, kan dit maandblad hartelijk worden aanbevolen. Onze onderwijzers vooral moeten eens een proefnummer aanvragen: Anemonenstraat 2, Santpoort.

J. D. W.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

West-IJsselmonde: Cand. B. Jongeling te Rotterdam-Zuid en Cand. H. J. Spier, hulppred. te Montfoort.

Aangenomen naar:

Arum: Cand. IJ. van der Woude te Jislum. Ottoland: Cand. A. J. Radder te Dedemsvaart. Schettens en Schraard: Cand. M. Feitsma te Amsterdam.

Bedankt voor:

Oudewater: J. H. Mulder te Giessen Oud- en Nieuwkerk.

Intrede te:

Gameren: Cand. K. J. Schaafsma. Tekst: 2 Tim. 2:19.

Hulppredikers.

Cand. G. Spijker, hulpprediker bij de Geref. Kerk van Sliedrecht, is met ingang van 1 September a.s. benoemd tot hulpprediker der Geref. Kerk van Moerdijk.

De Geref. Kerkbode van Bentheim verboden.

Het officieel orgaan der Geref. Kerken in de Graafschap Bentheim en Oost-Friesland is voor den duur van drie maanden verboden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Dokkum: Cand. J. M. Visser te Sneek. Ede, Maarssen en te Werkendam: Cand. E. du Marchie van Voorthuizen te Apeldoorn. Gouda en te Vlaardingen: Cand. H. Visser te 's-Gravendeel. Boskoop: Cand. J. C. Maris te Zwolle.

Aangenomen naar:

Bunschoten: Cand. H. Visser te 's-Gravendeel.

Bedankt voor:

Boskoop, Gouda, Maassluis, Werkendam en voor Vlaardingen: Cand. H. Visser te 's-Gravendeel.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Aangenomen naar:

Rilland-Bath: B. van Neerbos te Vlaardingen.

Bedankt voor:

Leiden: P. Honkoop te 's-Gravenhage.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bruckelen: H. B. Spijkerboer te Woudsend. Noordlaren (toez.): G. F. D. Logcher te Nijega (H.O.N.). Pingjum en Zurich: Cand. A. Donker te Alphen a. d. Rijn. Rottevalle en Drachtster Compagnie (toez.): H. de Boer te Beers (Fr.). Wartena: Dr M. A. Beek te Anloo. Woltersum: A. Donker, cand. te Alphen a. d. Rijn.

Aangenomen naar:

Amstelveen: J. van Kuiken te Uithuizermeeden. Arkel en Kedichem: Cand. W. H. Sorber te Goor. Biggkerke: Cand. C. de Ru, hulppred. te De Koog (Texel). Hoogeveen: Cand. R. v. d. Maat te Driebergen. Kerkwerpe—Serooskerke (op Schouwen): Cand. J. Veen te Utrecht. Noorddijk: Cand. G. J. Gerrits te Vlagtwedde.

Bedankt voor:

Assen: P. H. Kapteijn te Blijham. Grijskerke: Cand. C. de Ru, hulppred. te De Koog (Texel). Hogebeintum: Cand. A. Donker te Alphen a. d. Rijn. Jutphaas: G. de Vries te Heerde.

Intrede te:

Harkstede—Scharmer: Cand. W. J. Fournier Jr. Tekst: 1 Petr. 5:10. Oudega (W.): Cand. C. Aalders. Tekst: Jer. 31:2-4.

Afscheid van:

Rottevalle en Drachtster-Compagnie: K. Terpstra. Tekst: Phil. 2:5.

Overleden:

C. Koenekoop, pred. te Meppel, 49 jaar.

Medev
Brug
Meyr
Dr B
Drs
Erme
's-Gr
Phil
Ds P

Alle s
Prof.

INHOUD:

— Uit d
Kerkelij
Parkeeren
Iets over
Literatuur
Calvijn ov
Praktijk:
satie: Cal

De hoo
in zijn th
het woor
God.

Hij hee
tegenstrij
als Schep
per en de
elkander.

op uit, o
tot herst
Verlosser

en omgel
gelijk. En
God heb
kunnen b

schrijven
houdt. W
tot het o

eenigen g
ten slotte
ondergaan

Bij dit
Verlosser
tegenstell

zaamheid
alsof niet
slag van

gelijk zo
hebben, c

Doch E
Hij nog n
de werel

Hij geeft
maar teg
Zichzelf

relatie ka
van God
maar in

naast en

En dez
beeld. M
ware bee

ping en
met ons
gepraede
wij naar
allen zo
Adam in
komen. I
op Brun
moet zij
Als he
alle welt
Gods we
stand ge
Nu lig
ken. Da
Brunner
wil Gods